Voor en door deelnemers en betrokkenen van Stichting Hoeve Klein Mariëndaal, om te lezen of uit voor te lezen.

Hoefijzer

Hoeve Klein Mariëndaal

Zomer 2023: 'Groen'

De tuin op z'n groenst

Het wordt steeds frisser en schoner...

Natuur en wat mensenhanden maken

ZOMER IN DE TUIN

HOUDEN VAN
HET GROEN EN GEEL
VAN DE PLANTEN

Loesje

Voorzijde:
Bankjes in de zelfoogsttuin

Ontmoeten, genieten, rust zoeken op de bankjes in het groen

Hoeve Klein Mariëndaal

Verder in dit nummer:

4 Van dophertje tot skiwi

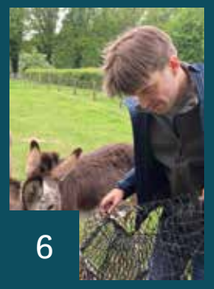
6 Een fijne groene omgeving voor mens en dier

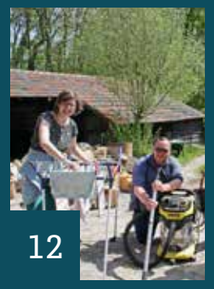
12 Het wordt steeds frisser en schoner...

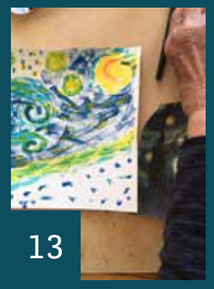
13 Natuur en wat mensenhanden maken

16 Groen in de Theeschenkerij

Voorwoord

Het thema van dit Hoefijzer 'groen' spreekt mij persoonlijk erg aan. Ik ben graag in 'het groen' en omring mij ook graag 'met groen'. Mijn hele huis staat vol met planten.

Ik ben graag in de tuin aan het werk en in mijn vrije tijd wandel ik in de omgeving waar ik woon. Ik kan kiezen voor bos, heide, water en weilanden, alles ligt op loopafstand van ons huis. Ik voel me dan ook enorm bevoorrecht dat ik, naast dat ik in een groene omgeving woon, ook nog eens in een groene omgeving werk.

Groen en buiten zijn belangrijke waarden voor de zorgboerderij. Uit landelijk onderzoek van de Federatie Landbouw en Zorg bleek dat deelnemers veel waarde hechten aan de groene omgeving op de zorgboerderij. Het is fijn om buiten te zijn. Je voelt je vaak veel beter als je lekker in beweging bent op het erf, in de tuin of lekker wandelend op het mooie landgoed Mariëndaal. Ook is het fijn dat er veel ruimte is, waardoor je ook een rustiger plekje kunt opzoeken wanneer je het te druk vindt.

Dit herken ik. Ik voel me heerlijk als ik een dag met mijn handen in de aarde heb gewroet. Ook al heb ik overal spierpijn... Ik kan intens genieten als in het voorjaar alle potten weer gevuld zijn met eenjarigen en de borders bloeien. De liefde voor bloemen en planten heb ik van mijn oma en moeder overgenomen. Het huis van mijn ouders staat ook vol met planten en bloemen. Vorig jaar was mijn moeder op de Hoeve en konden we samen genieten van de bloemenpracht in de pluktuin. (Zie foto).

Gitte

Colofon: Inhoud en redactie: Caro Delsing, Tessel van Klaveren, Rens de Vette, Gitte Lucas, Monica van der Wal. Basisontwerp: Erik Vos - Het Lab • Vormgeving: Ton van Wessel • Printwerk: Repro Mercurius.

Jeugd | *tekst en foto's team Jeugd*

Van dophertje tot skiwi

Erik en Nick.

Het is groen en het loopt op het erf van de Zorgboerderij? Een dophertje! Bij Jeugd houden we wel van een grapje. Het is groen en gaat van de berg af? Een skiwi!

Nick, Max en Erik aan het werk in de kindertuin.

Elke zaterdag zijn er jeugdgroepen. In totaal zijn we met bijna 30 kinderen, maar gelukkig zijn we er niet met 30 tegelijk. Bijna het hele jaar door zijn we buiten, maar we genieten het meeste van de lente en de zomer wanneer het bos helemaal groen is. We maken dan lange wandelingen en spelen bij het riviertje in het park. We houden ervan om te werken in de tuin. Grasmaaien en de heggen snoeien. Het snoeiafval geven we aan de varkens en de geiten. Geiten zijn dol op vers gesnoeide meidoorntakken.

Kindertuin

Ook hebben wij een kindertuin in de hoek van de pluktuin. We werken in kleine groepjes in de kindertuin. In de kindertuin hebben we groente, sla en heel veel bloemen. Het onderhouden van de kindertuin is best wel moeilijk, maar gelukkig krijgen we veel hulp van de vrijwilligers van de pluktuin. Die geven de kindertuin ook water gedurende de week.

Thijs en Tom bedenken onder leiding van Nina de tekst voor het Hoefijzer.

Christiaan geeft de frambozen water.

Dat wordt een gezonde maaltijd! Voorbereid door Wout en Mats.

Pompoenen 'stelen'

Naast het werken in de tuin, houden we ervan om met de zelf verbouwde groente te koken. Met het koken letten we er ook op dat het gezond is. We maken dan een lekkere salade of wraps met veel groente erin. Straks in de herfst, gaan we het land op. Dan 'stelen' we een pompoen van de akker en maken we overheerlijke pompoensoep met stokbrood uit de oven.

Thijs en Tom: 'Ssst....
Jullie moeten ons maar niet verraden aan de tuingroep.'

Een fijne groene omgeving voor mens en dier

Op de Hoeve zijn we bijna altijd buiten. In het groen zorgen we met elkaar voor het land, de tuin en natuurlijk ook voor alle dieren. Zo samen buiten maken we alle seizoenen mee. Na een lange herfst en winter is het heel fijn als de lente weer aanbreekt: voor zowel mens als dier!

Hugo geeft de ezels stro.

Niet iedereen weet het, maar ieder voorjaar worden er nieuwe dieren geboren op de Hoeve. In 2021 kregen we kleine varkentjes. Dit jaar gaat dat hopelijk opnieuw gebeuren. De varkens Rini en Jeltje zijn namelijk een tijdje gaan logeren bij een mannetjes varken (de beer), dus de kans is groot dat er deze zomer biggetjes worden geboren.

Jonge aanwas

Dit keer is de hoop ook gevestigd op kleine caviaatjes. In maart haalden Lotte en Daret helemaal uit Groningen twee nieuwe cavia's op. Niet zomaar cavia's, maar heel bijzondere met een grijze vacht; twee zilver agouti zeugjes. Daar willen we graag een nestje van. Hoe leuk zou het zijn als we meer van deze bijzondere cavia's op de Hoeve krijgen! Ook heeft ons konijn Aardbei zeven jonkies gekregen. Wat een feest. Er is nog wat discussie over de namen. We denken aan Perzik, Abrikoos, Vijg, Peer, Banaan, Mango en Kaki. Hebben jullie nog een leuke suggestie? Ieder jaar is het een feest om het nieuwe leven te zien.

Hugo: 'Op de fiets door het groen de heuvel af.'

Ezels en sprintjes trekken

Voor alle dieren moet natuurlijk goed worden gezorgd. Dat doen de deelnemers, waaronder Hugo. Hugo komt al jaren naar Mariëndaal en iedereen kent hem. Hugo is 25 jaar en dol op muziek. Urenlang kan hij daarnaar luisteren. Hugo heeft een bijzondere muzieksmaak: van Lou Reed en Blondie tot Fleetwood Mac en Joy Division. Hij weet ook altijd meteen te zeggen wie de zanger is van de laatste, best onbekende band: Ian Curtis!

Thomas, of liever Tommy, zit heerlijk in het gras bij de drie jonge konijntjes.

Ook is Hugo dol op zwemmen en koekjes en kan hij als geen ander tijdens de wandelingen met de ezels sprintjes trekken. Als je het hem vraagt, laat hij op zijn Ipad ook graag foto's zien van kastelen of plaatsen die hij met zijn ouders heeft bezocht op vakantie. Typen kan Hugo heel goed, zowel in het Nederlands als in het Engels. Of plaatsen opzoeken op Google Maps.

Aardbei met haar zeven jonkies. Weet jij wie wie is?

Zoals iedereen, helpt Hugo ook mee op de Hoeve. Bijvoorbeeld met het vullen van de drinkbakken voor de ezels of met de afwas. Hugo woont op de Hoogkamp en komt altijd zelfstandig op de fiets naar de Hoeve. Hij vindt het leuk als je een eindje met hem op fietst na een dag op de Hoeve. Hij wacht dan bij het fietsenrek en samen vliegen we dan door het groen de heuvel af. Bovenaan gekomen zwaaien we gedag en weten, volgende week zien we elkaar weer, op de groene Hoeve, met muziek, mensen en dieren om ons heen.

Ook de oudere cavia's worden niet vergeten door Remi!

Tuin | *tekst Tessel e.a.* | *foto's Monica, Susan e.a.*

De tuin op z'n groenst

Jeroen tussen de bloembedden.

In de zomer is er volop werk te doen binnen het werkgebied tuin. Voor de tuin is dit natuurlijk echt het groene seizoen. In de pluktuin staan de bloemen in bloei, in de zelfoogsttuin groeien de groentes als kool en de fruitbomen in de boomgaard en de bomen om de Hoeve staan vol in het blad. Daarnaast proberen wij ons steentje bij te dragen aan het vergroten van de biodiversiteit.

In de pluktuin en op de akker hebben we speciaal voor de insecten diverse bloembedden aangelegd en bloemsoorten aangeplant en gezaaid waar insecten dol op zijn. Die insecten trekken weer andere insecten, amfibieën en zoogdieren aan. Zo zorgen we voor een stukje extra leven. Maar niet alleen de planten die wij gezaaid en geplant hebben groeien heel hard, ook de plaatselijke niet gewenste planten groeien hard door. Sommige mensen noemen die planten onkruid. Maar ze zijn allemaal nuttig voor de natuur. Alleen groeien ze op dat moment op een plek waar wij ze liever niet hebben. Genoeg te schoffelen, wieden, maaien en knippen dus. Daardoor hoeven we ons op de Hoeve met al dat groen als team Tuin en Dier nooit te vervelen! Voor Jeroen zijn deze bloembedden trouwens het pareltje van het landgoed.

Hoogste zonnebloem

Onder leiding van Emiel en Daret organiseren we deze zomer een zonnebloemwedstrijd. Iedereen die wil kan een zonnebloemzaadje zaaien in de tuin en moet zelf voor de bloem zorgen. We kijken aan het einde van het seizoen wie de hoogste zonnebloem heeft.

Emiel en Daret op het land waar de zonnebloemen gaan groeien.

Bijenhotel

We hebben ook verschillende bijenhotels op ons terrein staan. Deze hotels zijn natuurlijk ook voor andere insecten zoals vlinders, lieveheersbeestjes en oorwurmen. Bijen leggen eitjes in de buizen. Om bijen en andere insecten aan te trekken, is het belangrijk dat er bloemen in de buurt staan. Wie weet kun je thuis ook een bijenhotel plaatsen. Het is dan belangrijk dat het hotel een zonnige plek krijgt en de ingang naar het zuiden is gericht.

Wat brengt een groen sedumdak?

Het dak van de kapschuur is bedekt met kleine vetplantjes. Dit zijn lage sedums. Deze plantjes kunnen goed overleven in droge en natte tijden en hebben weinig onderhoud nodig. Het ziet er mooi uit en houdt ook nog eens regenwater vast waardoor het verkoelend werkt voor de hele omgeving binnen en buiten het gebouw. Het isoleert niet alleen, maar werkt ook geluiddempend. Wel zo fijn voor de mensen die daar werken of vergaderen.

Sedumdak op de kapschuur.

Voor insecten is het een fijne plek om voedsel te vinden. Sedum staat een groot deel van het jaar in bloei. De bloemen zijn zeer rijk aan nectar waar bijvoorbeeld bijen en vlinders dol op zijn. Ook grotere dieren komen op groendaken af. Vogels, spinnen, vleermuizen en libellen vangen de insecten die de sedumbloemen bezoeken. Bepaalde vogels nestelen graag op het sedumdak. Kortom, een mooi groene en duurzame vorm van dakbedekking.

Cato is met een markeur de grond aan het voorbereiden zodat de sla in nette rijtjes de grond in kan.

Dier | *tekst Tessel e.a.* | *foto's Susan e.a.*

Zo van het land op je bord

Finn geeft uitleg aan een van de oogstaandeelhouders hoe de rabarber geoogst moet worden.

Vanaf het voorjaar tot ver in de herfst groeit in de zelfoogsttuin een grote diversiteit aan groente, fruit en kruiden (minimaal 30 soorten). Ongeveer 100 leden met een oogstaandeel kunnen wekelijks hiervan oogsten.

Beleven en ontmoeten

De zelfoogsttuin is veel meer dan een akker met groente. De zelfoogsttuin zal het komende jaar ontwikkeld worden naar een oogst- en belevingstuin, waarbinnen ook plaats is voor de schoolmoestuintjes. De tuin wordt aantrekkelijk vormgegeven en we willen veel hagen en heesters planten. We zaaien veel bloemen en er komen op verschillende plekken bankjes zodat je kunt genieten van de tuin, een praatje kunt maken of even kunt uitrusten van het oogsten.

Het zelfoogsten is een beleving voor zowel kinderen, jongeren als volwassenen. We stimuleren en waarderen het als leden regelmatig komen helpen in de tuin. Zo wordt het echt een gezamenlijke oogst- en belevingstuin.

Verbinding

Voorop staat de verbinding tussen onze deelnemers en de leden. Leden worden gestimuleerd om zoveel mogelijk te helpen en te participeren in de zelfoogsttuin. Veel leden willen ook graag in verbinding komen met hoe groente groeit en dat laten zien aan hun kinderen. Samen met ons.

Voor onze deelnemers bieden we met de zelfoogsttuin een zinvolle werkplek en een ontmoetingsplek waardoor er meer verbinding wordt gemaakt met bewoners uit onze omgeving.

De leden oogsten zelf hun oogstaandeel, maar kunnen daarbij worden geholpen door de medewerkers van de zelfoogsttuin. Wij zorgen voor de materialen om te oogsten. Iedere week geven wij in de zelfoogsttuin aan wat en hoeveel er geoogst mag worden.

Brian geeft aan dat hij graag zijn sociale vaardigheden wil trainen. Hij vindt het leuk om zijn kennis over te dragen aan anderen. Door de zelfoogsttuin kan hij klanten uitleggen hoe iets werkt en hoe ze iets moeten oogsten.

Oogstaandeelhouder

Hillie is een van de oogstaandeelhouders en vertelt ons meer hierover. Het houdt in dat ze minimaal 30 weken per jaar zelf groente, fruit en kruiden kan komen oogsten. Eén keer per week mag je een tas komen vullen waar je dan een week van kunt eten. Zij vertelt dat zij al langer op zoek was naar een plek waar op een duurzame manier het land wordt bewerkt. Een plek waar wordt geteeld zonder bestrijdingsmiddelen en zonder kunstmest. Dat ze deze nu op de Hoeve heeft gevonden maakt haar heel blij. Het idee dat je zo met elkaar een gemeenschap vormt, spreekt haar erg aan. Samen die verantwoordelijkheid voelen voor de tuin; met de deelnemers, de begeleiders en dan nu ook met de zelfoogsters. Hillie is blij dat het gelukt is om een aandeel te kunnen kopen, want er was maar plek voor 100 leden.

Door de kou was de eerste oogst dit jaar pas in mei. Maar wat was de rabarber lekker!

Jordy en Finn inspecteren en knippen de citroenmelisse af.

Hillie: 'De kern is hier: iedereen is gelijkwaardig, wij zoeken naar verbinding.'

Facilitair | *tekst Tessel* | *foto Susan*

Het wordt steeds frisser en schoner...

Wist jij dat er sinds kort een proef is met het activiteitengebied facilitair op de Hoeve? Wie zitten daar dan allemaal in? Jan vertelt dat Eline verantwoordelijk is voor deze groep en dat naast hemzelf ook Kevin, Kik en Liza er in zitten.

Team facilitair in actie. Van links naar rechts: Else, Jan, Eline, Kevin en Timon.

Iedere donderdagmiddag worden onder leiding van Eline klussen aangepakt. Denk aan keukenkastjes schoonmaken en opnieuw indelen, zeeppompjes bijvullen, wc papier aanvullen, kaarten schrijven voor jarigen en voor mensen die bijvoorbeeld ziek zijn. Wat zo leuk is, is dat deze kaarten gemaakt zijn door deelnemers van de Natuurbeleving. Zo werken de verschillende groepen met elkaar samen.

Ook sturen we kaarten naar zieken.

Groene schoonmaakproducten

De deelnemers van de groep mogen meedenken over wat zij gaan aanpakken, hoe ze kasten kunnen indelen en gaan dan vervolgens reorganiseren. Passend bij het groene en milieubewuste imago van de Hoeve wordt er gewerkt met groene schoonmaakproducten. En dat vindt Jan een goed idee, want dat is beter voor de natuur.

En als het goed bevalt, komt er vast en zeker nog een dagdeel facilitair bij.

Natuurbeleving | *tekst & foto's Rens*

Natuur en wat mensenhanden maken

Op het erf van de Hoeve is het vaak een drukte van belang. Er wordt gewerkt met de tuin en de dieren. Maar aan de kant van het voorhuis is het een oase van rust. Met mooi weer geniet men daar van het uitzicht op de bloementuin. De natuurbelevingsgroep is er voor dagbesteding voor o.a. mensen met vormen van (beginnende) dementie of niet-aangeboren hersenletsel. Het doen en beleven staat centraal en de natuur is de inspiratiebron. Zo wordt er gewandeld in de prachtige omgeving van het bos Mariëndaal en volgt men alles wat groeit en bloeit door de seizoenen heen in het bos of in de tuin tegenover het voorhuis.

Eén van onze activiteiten is beeldend werken. Dit heeft een positief effect op de kwaliteit van leven van bijvoorbeeld mensen met dementie. Vaak is het ook een geschikte methode om de achteruitgang van het geheugen tegen te gaan. Mensen zijn scheppende wezens en dat voeden wij met kleur, lijn en vorm.

Demi

Naast de warme en deskundige begeleiding en de hulp van vrijwilligers, is er een stagiair die ervaring opdoet in het werken met mensen met dementie. Deze stagiaires komen vanuit verschillende opleidingen. De afgelopen tijd was dat Demi.

Na de basisschool heeft Demi diverse opleidingen gevolgd op artistiek gebied met commerciële inslag zoals styling en reclame. Ze vond het leerzaam om fantasievol bezig te zijn maar kreeg er steeds minder plezier in. Gaandeweg kwam ze er achter dat ze het contact met mensen miste. Tijdens een tussenjaar ging Demi op zoek naar een passende opleiding en vond ze haar huidige plek: creatief én met mensen.

Doelen

Demi is nu bezig met het derde jaar van de opleiding beeldende vaktherapie aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Dat houdt in dat ze leert om mensen te ondersteunen door middel van beeldend werk in allerlei vormen. Demi vertelt dat de doelen zijn gericht op welbevinden. Ook zijn de oefeningen gericht op rust en ontspanning, durven spelen met kleur, lijn en vorm, concentratie en focus, eigenwaarde vergroten en groeien in het zelfvertrouwen.

Ons uitzicht vanaf het terras van het voorhuis.

Gezamenlijke lentecollage.

Een schilderij van Van Gogh naschilderen op pointillistische wijze.

Gezamenlijk tekenen op muziek, daarna de witte vlakken inkleuren met oliekrijt.

Toveren van lentegroen met geel en blauw: natekenen van beukenblaadjes.

Concentratie.

Schilderen op klassieke muziek.

Beeldend werk gemaakt onder leiding van Demi

Demi: "Het heeft vooral te maken met plezierbeleving, de zintuigen prikkelen en blij zijn met de resultaten van de werkstukken. Men is bezig met het hier en nu, met wat men nu nodig heeft en daar probeer ik dan op in te spelen. In de middag geef ik een oefening. Die begeleid ik en dan hoop ik dat men het prettig vindt om te doen. Vanuit school krijg ik ook opdrachten. Ik werk dan individueel met een deelnemer en maak er een verslag van, eventueel een eerste aanzet tot een begeleidingsplan. Hierbij staat het proces van doen en beleven centraal. Ik ben voortdurend op zoek naar wat aanslaat bij de mensen. Vanaf het begin van deze stage ben ik op zoek naar hoe te doen. Ik wist heel weinig van deze doelgroep, alleen van verhalen. Maar nu leer ik heel veel door naar de persoon te kijken en krijg ik er plezier voor terug. Ieder mens werkt op zijn of haar manier. Het is mooi om aan de deelnemers te laten merken dat ze er mogen zijn. Ook het thema natuur en de daaraan gekoppelde jaarfeesten zijn heel boeiend. Al met al ben ik hier met plezier."

Theeschenkerij | *tekst team Theeschenkerij | foto's Susan e.a.*

Groen in de Theeschenkerij

Greet plukt takjes munt voor in de muntthee. Heerlijk!

Hoe mooi is het dat we ons 'eigen groen' ook in de Theeschenkerij gebruiken. Op allerlei vlakken doen we dat. De theeschenkerij wil zoveel mogelijk werken met producten van eigen land en kweek. Dit is een hele mooie aanvulling op ons assortiment. En zo werken we ook heel goed samen met de andere werkgebieden van de zorgboerderij.

Een toverglas met muntthee.

Iedereen heeft vast de diverse Yimbybakken rondom de Theeschenkerij zien staan. Deze bakken staan vol met allerlei lekkere verse kruiden die wij dagelijks gebruiken in onze keuken en natuurlijk in onze verse thee doen.

Toverglazen

Eén van onze Yimbybakken is gevuld met munt. Deze munt gebruiken wij voor de verse muntthee waar onze gasten dol op zijn. We serveren deze thee met overheerlijke koffie-koekjes, die we zelf bakken op maandag en dinsdag, en een zakje honing. De verse thee serveren we tegenwoordig in toverglazen! Kom maar gauw kijken of jullie het kunnen ontdekken.

Bloemenvaasjes

Het is weer zover. De pluktuin is open en daar maken wij in de Theeschenkerij graag gebruik van. Op de tafels van het terras en in de Theeschenkerij verschijnen de mooiste boeketjes. Wat een gezelligheid. José werkt zowel in de Theeschenkerij als bij de pluktuin. Zo weet zij heel goed wat de wensen van de Theeschenkerij zijn en wat mogelijkheden van de pluktuin zijn.

Oogsten

En natuurlijk zijn wij van de Theeschenkerij heel erg blij met de oogsttuin. We hopen deze zomer veel verse groenten uit de oogsttuin te kunnen gebruiken. Rabarber, sla, courgettes, aardbeien, we zijn benieuwd wat er allemaal van het land gaat komen. We kijken er naar uit om heerlijke rabarbertaart te maken, sla te gebruiken op onze broodjes gezond of een lekkere zomerse courgettesoep te maken. Kortom, we hebben er als Theeschenkerij veel zin in wat deze zomer ons gaat brengen.

Greet zoekt de mooiste takjes uit.

Bloemen vanuit de pluktuin op het terras van de Theeschenkerij.

José zoekt bloemen uit voor in de Theeschenkerij.

Verhaal | *Rens*

Tuinman en slakken bezoeken uil in het grote dierenbos

Op een mooie zonnige dag in het midden van het jaar is het muisstil in het bos. Alle dieren kijken verbaasd vanuit hoeken en gaten hoe er een tweebener met een hark op z'n schouder naar de grote boom van uil loopt. Een mens in het dierenbos? Dat is nog nooit gebeurd! En dan zitten er op de onderste tak van de boom ook nog een hele rij slakken met een huisje. De dieren van het bos zien dat uil praat met de mens en de slakken. Als de man met de hark na een tijdje weggaat, heeft hij een glimlach op z'n gezicht en staan de voelhoorns van de slakken vrolijk overeind.

De dieren van het bos komen allemaal nieuwsgierig naar de grote boom. "Tja," zegt uil met een tevreden gezicht, "Dat was heel bijzonder. De slakken zijn naar mij toegekomen omdat ze boos waren op de tweebeners die heel vaak op een vervelende manier ervoor zorgen dat ze geen last meer van hen hebben. Slakken eten soms van planten in de moestuinen en de mensen gebruiken gif en andere manieren om slakken dood te maken zoals schotels bier waar ze in verdrinken. Maar ik weet ook dat er mensen zijn die dat niet doen. En daarom heb ik een tuinder gevraagd om de slakken daarover te vertellen."
Uil wordt als hij dit alles zegt, telkens onderbroken door dieren die ook een keer iets naars hebben meegemaakt. Zoals de muis met muizenvallen en de vlieg met kleverige vliegenvangers. Uil wacht geduldig en laat de dieren vertellen want het is nogal wat.

Als de dieren genoeg gemopperd hebben, gaat uil verder met wat de tuinman vertelde: "Slakken zijn ook nuttig en zorgen voor het opruimingswerk in de natuur. Eigenlijk eten ze van alles. Van dood organisch materiaal, resten van planten en niet-vitale groeisels, tot kleine diertjes. Maar slakken leggen wel honderden eitjes en dan kunnen ze een plaag zijn in de tuin."
Uil gaat verder: "Je kunt ervoor zorgen dat slakken niet in de tuin komen door bijvoorbeeld rond de tuin een rand met zand te maken want zand vinden ze heel vervelend om over te steken. Overdag verschuilen slakken zich maar je kunt in de schemering naar ze op zoek gaan en ze dan verplaatsen naar een plek waar ze geen overlast brengen."

De slakken zijn blij met het verhaal van de tuinman, vooral omdat niet alle mensen vervelend omgaan met dieren.
De dieren van het bos knikken instemmend en noemen zelfs voorbeelden van hoe aardig en zorgzaam tweebeners kunnen zijn voor dieren uit de natuur en ook op boerderijen. Al met al was het een spannende en ook belangrijke dag: samen weten we zeker dat alle dieren mogen zijn wie ze zijn!

Tuinman Ivo vertelt over de slakken.

Zomertekening | *tekening André*

Verzin een naam voor de dieren

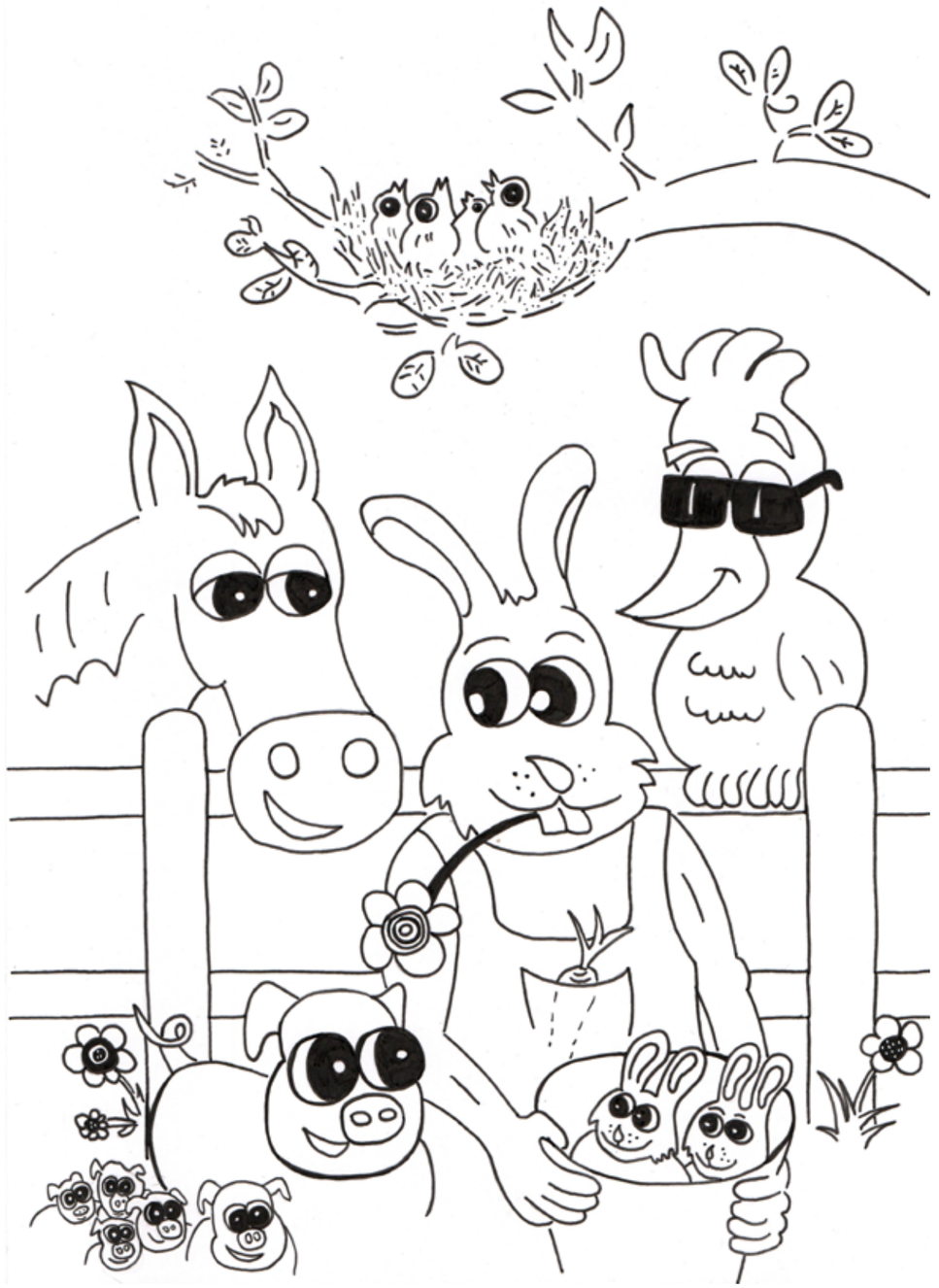

Weet jij een leuke naam voor de ezel, het konijn, de kip en het varken?

(Wil je de tekening inkleuren, maak dan een kopietje)

De vrijwilliger *In deze rubriek willen we graag de vele vrijwilligers (ruim 50) die actief zijn bij onze Stichting in het zonnetje zetten. De inzet en het enthousiasme van alle vrijwilligers waarderen wij enorm. Deze keer speciale aandacht voor onze vrijwilligster Mila.*

Al 6 jaar vrijwilliger

Mila zorgt graag voor de ezels.

Wij hadden vroeger thuis een ezel die heette Joessoef. Mijn zusjes gingen ermee wandelen in Mariëndaal. Misschien wel vanwege Joessoef is het dat ik bij de Hoeve ben beland.

Ik werk hier als vrijwilliger al bijna 6 jaar. Eerst bij de Senioren- of Natuurbelevingsgroep en de Creatievegroep. Maar nu zit ik dan bij de Dierengroep en dat is heel gezellig. Ik merk dat de buitenlucht en veel beweging goed zijn voor mijn gezondheid. Mits het niet te koud of te warm is.

Heleboel dieren

Toen ik nog in Oosterbeek woonde, ging ik vaak in Mariëndaal wandelen met de hond of zwemmen en stekelbaars vangen in de vijver. Bij de Grote Bedstee kon je 's winters sleeën. We hadden thuis nog een bokje dat Joris heette en een heleboel andere dieren zoals kippen, konijnen, cavia's, hamsters, gerbils, eenden, schildpadden, kanaries, parkieten, honden en katten, vissen.....Nu heb ik nog één parkiet. Hij heet Blue en is al heel oud en verzot op gierststengels.

"Naar bed"

Bij de Hoeve zorg ik vooral voor de ezels. Ze staan vaak al op mij te wachten als ik hun hoefjes kom uitkrabben. Ze vinden het fijn om geborsteld te worden, blijven staan totdat ze er genoeg van hebben. Eind van de middag breng ik nog de konijnen naar bed. Die moeten voorzichtig hun nachthok in gedirigeerd worden.

Mijn atelier

De rest van de week ben ik op mijn atelier. Ik maak beelden van steen, vooral van dieren die ik hak en schaaf totdat je kan zien wat voor dier het gaat worden. Dan beitel of vijl ik nog even door en bedenk ik hoe het beeld moet heten. Voor inspiratie ga ik regelmatig in Burgers' Zoo tekenen, soms gaan er een paar mensen van mijn atelier mee. Dat is ook leuk voor de afwisseling.

'Ik wens voor alle dieren op de Hoeve dat ze steeds de verzorging krijgen die ze nodig hebben en dat de ezels nooit meer weggaan.'

Hoeve Klein Mariëndaal

Stichting Hoeve Klein Mariëndaal
Diependalseweg 4, 6813 GE Arnhem (026) 333 25 32
info@hoevekleinmariendaal.nl www.hoevekleinmariendaal.nl